

MIT TEGYEK, HA ... KULLANCSCSÍPÉST ÉSZLELEK?

A szép idő beköszöntével szívesen töltjük a szabadidőnként friss levegőn, ám a felhőtlen szórakozást gyakran beárnyékolja a kullancsoktól való félelem. Számos tévhit kering a köztudatban, ezért összegyűjtöttünk néhány hasznos tudnivalót a kullancscsípésekről és az észlelést követő teendőkről.

A leghatékonyabb védelmet a támadásuk elkerülése jelenti!

Mi jellemző a kullancsokra?

- Kullancsokkal nemcsak a kirándulások során a természetben, de városi parkokban, családi házak kertjeiben is találkozhatunk.
- Manapság nem csupán a tavasztól őszig tartó kullancsszezonban érdemes odafigyelnünk a vérszívók elleni védekezésre.
- A kullancsok a hűvös-árnyékos helyeket kedvelik, lassan mozognak, ugrani nem tudnak, ezért jellemzően az aljnövényzetben tartózkodnak, fűről, bokrokról (kb. 1,5 méter magasságig) sodródnak az emberekre.
- Nem minden egyed fertőzött vagy terjeszt az emberre is veszélyes betegségeket.
- Nem maga a kullancs csípése okozza a megbetegedéseket, hanem a bélrendszerében élő kórokozók, melyek a vérszívás alkalmával kerülnek a szervezetbe. A kullancsok által terjesztett leggyakoribb megbetegedés a vírusos agyvelőgyulladás és a Lyme-kór. Az első megbetegedés ellen rendelkezünk védőoltással, a Lyme-kór ellen viszont csak óvintézkedésekkel védekezhetünk.

Hogyan előzhető meg a kullancsok csípése és a megbetegedések átvitele?

A kullancsok által terjesztett megbetegedések megelőzésére a leghatékonyabb védelmet a támadásuk elkerülése jelenti.

- Kirándulás zárt ruházatban, gyűrjük a bakancsba, zokniba a nadrág szárát, viseljük sapkát. Ha lehet, világos ruházatot válasszunk, így könnyebben észrevehető a ruhára került kullancs.
- Használjunk kullancsriasztó készítményeket (spray, krém stb.) főként a szabad bőrfelületeken. A behatási idő leteltét követően hosszabb kint tartózkodáskor többször is szükség lehet alkalmazásuk ismételtesére. Léteznek kullancsriasztó karkötők is.
- Az árnyékos, sűrű növényzetű területeken fokozottan figyeljünk.
- A szabadban tartózkodást követően fontos mindenki testének az alapos átvizsgálása! Különös tekintettel a vékony bőrterületekre, a hajlatokra, a fejbőr és a fül mögötti területekre.
- Figyeljünk a háziállatok védelmére is. A kutyák, macskák a házba is behordozhatják az élősködőket. Alkalmazzunk kullancs elleni készítményeket kedvenceinken is.
- Védőoltással jelenleg csak a kullancs által terjesztett vírusos agyvelőgyulladás megbetegedés előzhető meg, maga a csípés viszont nem! Ez utóbbi gyakori tévhit. A védőoltás fontos, ám a fent részletezett óvintézkedések segítségével kerülhető el a kullancstámadások.

MIT TEGYEK, HA ... KULLANCSCSÍPÉST ÉSZLELEK?

A kullancsok eltávolítása csípést követően

- A kullancsot a csípés észlelését követően mielőbb, késedelem nélkül el kell távolítani a bőrfelületről! Minél hamarabb sikerül eltávolítani a vérszívót, annál kisebb a fertőzések átvitelének az esélye. A művelet egyszerű, ezért nem szükséges orvoshoz menni. (Akkor sem kell feltétlenül aggódni, ha a kullancs már befúrta magát, mert néhány órának el kell telnie a táplálkozás megkezdése és az első ürítés között.)
- Speciális eltávolító csipesz és kanál a gyógyszertárakban beszerezhető, de egy finom hegyű csipesz vagy cérnaszál is alkalmas lehet a célra.
- A kullancsot a bőrhöz a lehető legközelebb, a fej részénél kell megfogni. Miután csipesszel megfogluk, és óvatos, de határozott mozdulattal húzni kezdjük, hagyhatjuk, hogy a parazita maga eressze el a bőrünket, úgy, hogy a bőrünkön elemelkedjen, kis sátor keletkezzen.
- Különösen ügyelni kell, hogy a művelet közben a potroh ne nyomódjon meg. A kórokozók a vérszívó gyomrában találhatók a legnagyobb számban, így minden olyan manipuláció, ami a kullancsot öklendezésre készíti, vagy a gyomor összenyomásával jár, növelheti a fertőződés kockázatát.
- Az előző pont értelmében az eltávolításhoz ne használjunk krémet, olajat, zsírt, alkoholt, gyufát stb., és ne tekergessük spirálisan a kullancsot.
- Ha a fej leszakad, nem jelent kockázatot, egy idő után kilöködik, fertőzést már nem terjeszt.
- A sebet és az eltávolító eszközt le kell mosni-fertőtleníteni, majd alaposan kezet kell mosni. Az eltávolított kullancs megsemmisítendő, nem szükséges a bevizsgálása.

Teendők a kullancs eltávolítását követően

Kullancscsípés észlelésekor nem szükséges orvoshoz fordulni, viszont jegyezzük fel a csípés dátumát és helyét. A szúrásutó körül pár napon belül spontán múló kis bőrpír jelentkezhet többnyire viszketés kíséretében. Ez a szervezet védekező mechanizmusa. Fertőzés esetén azonban másfajta bőrjelenségek és tünetek is jelentkezhetnek. Feltétlenül értesítsék orvosukat, ha a csípést követő hetekben az alábbi tüneteket tapasztalják:

- Amennyiben a csípést követő két héten belül influenzaszerű tünetek, nagyon rossz közérzet, magas láz, heves fejfájás, tarkókörtöttség, izom- és végtagfájdalom, zavart állapot jelentkeznek.
- A csípés után és helyén legalább 1 napos lappangási idővel fokozatosan növekvő, legalább 5 cm-es, céltáblára emlékeztető pír jelentkezik, és már 3 napja fennáll. Ha nem ismert a kullancscsípés ténye, 8 cm átmérőjű, 5 napig fennálló bőrpír jelentkezik (kivételek a gyermekek füle előtt húzódó pír).
- Arcidegbénulás lép fel.
- A fülcimpa vagy az emlőbimbó megduzzad, fájdalommentes, lilás árnyalatú lesz, és a duzzanat egy hétnél tovább tart.
- Jelentős nyirokcsomó-duzzanat.
- Alacsony pulzusszámmal járó szívritmuszavar, ájulás jelentkezik.
- Ízületi, izomfájdalom vagy erős fáradékonyságot tapasztalunk.

A friss levegőn közösen eltöltött idő és élmény értékes. A kullancsok a környezetünk élővilágának részei, kis odafigyeléssel a csípésük is kivédhető. Miattuk ne kerüljük a szabadban tartózkodást, a tartalmas kirándulásokat!